

На вниманието на:
г-н Боил Банов,
министър на културата
на Република България

Уважаеми г-н Банов,

Обръщаме се към вас във връзка с приетия Закон за изменение и допълнение на Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения (ДВ, брой 94 от 13.11.2018 г.). Като издатели на медии, този закон ни задължава годишно да декларираме всяко получено в предходната година финансиране, неговия размер и основание, както и данни за лицето, извършило финансирането.

Във „финансирането“ законът включва и предоставените безвъзмездни дарения, които са в основата на бизнес модела на не малка част онлайн базирани медии, но не само техния. Тези дарения идват от нашите читатели с помощта на технологични платформи, като международните PayPal и Patreon, българската ePay и други. Дарения, разбира се, се получават и по банков път по съответните публично обявени банкови сметки. Читателите сами преценяват каква сума, колко пъти и за какъв период да дарят. Често размерът на всяко отделно дарение е нисък, поради което реално става дума за **микродарения**. Това е причината да търсим широка финансова подкрепа от голям брой микродарители, които да предоставят малки суми чрез удобни за тях технологични платформи като споменатите по-горе, или по банков път.

А ето и данните, които операторите на въпросните платформи, съответно банките, ни предоставят за лицата, от които получаваме дарения.

Платформа	Данни
PayPal	В зависимост от регистрацията на потребителя, но най-често две имена и имейл адрес , понякога и пощенски адрес
Patreon	Имейл адрес и име , като последното може да бъде само псевдоним, тъй като платформата позволява потребителите да заменят истинските си имена с псевдоними.
ePay/EasyPay	Клиентски идентификационен номер (КИН) и евентуално имена на клиента, но не е задължително – системата на ePay позволява анонимни плащания.
Банка	Имена на клиента , както е попълнено в банковото платежно нареждане, и iban , освен ако плащането не е извършено на гише.

Това означава, че имаме възможност да предоставяме **единствено данните, които самите ние получаваме** от посочените платформи или банки. Събирането и съответно предоставянето на допълнителна информация за дарителите е принципно невъзможна, доколкото технологичните платформи и банките, на свой ред, не са задължени по този закон да ни я разкриват.

Според цитирания закон, Министерството на културата е задължено да утвърди образец на декларация, в която ние, като издатели, трябва да оповестяваме включително данните на лицата, извършили финансиране. Към настоящата дата **не са публикувани образци на декларациите** по чл. 7а и 7б на ЗЗДПДПОРДМУ на интернет страницата на Министерството на културата и съответно **все още е неизвестно какви ще са тези данни на дарителите**, които Министерството ще изисква от нас да декларираме. Добре би било тези декларации да бъдат съставени така, че да не ни поставят пред **неизпълними** (поради своята несъобразеност със съществуващите модели за финансиране) изисквания. Във връзка с това един диалог с нас би бил само от полза.

Всяко утвърждаване на образци, което би довело до допълнителни и непредвидени в закона задължения за нас като издатели, би било **в разрез с изтъкнатите от закона цели**. А те са ясни – нормативният акт цели „създаването на законово задължение за разкриване на действителния собственик на доставчиците на медийни услуги (вестници, списания, онлайн медии, информационни агенции, радиа и телевизии) и на начина на финансиране“. Според вносителите, „това ще доведе до максимална прозрачност на медийния пазар в страната, както и до информираност на обществото относно редакционната политика на медиите, които се издържат по непазарен начин, и ще сведе до минимум възможността за манипулиране на общественото мнение от медии, съществуващи не заради приходите си от дейността, а благодарение на безвъзмездно корпоративно или чуждестранно финансиране“.

Както бе обяснено по-горе, някои от нас се финансират от дарения частично, други залагат на даренията изцяло. Но нито един от издателите, съставители на настоящото писмо, не възразява срещу разкриването на това обстоятелство. Напротив, всички ние го изтъкваме на своите сайтове, с които приканваме читателите си да подпомагат дейността ни, защото по своя характер тя е медийна и в този смисъл – **в полза на обществото**. Не възразяваме да декларираме и информацията, предоставена ни от трети лица посредници при получаване на дарения.

Намираме за нужно да споделим обаче, че всяко задължение извън възможно изпълнимото поставя по-нататъшното ни съществуване, а с това – и медийния плурализъм в България, под въпрос. Създава затруднения, които по същество са цензура за малките независими медии.

С оглед гореизложеното настояваме да вземете предвид нашите съображения при утвърждаването на образците, както и да ни предоставите възможност да дадем становище по тях преди правнообвързващото им публикуване.

София, 27 февруари 2019 г.

С уважение,

Тоест / toest.bg
Вестник „К“ / kweekly.bg
Терминал 3 / terminal3.bg
Маргиналия / marginalia.bg
КлинКлин / klinklin.bg
Биволъ / bivol.bg